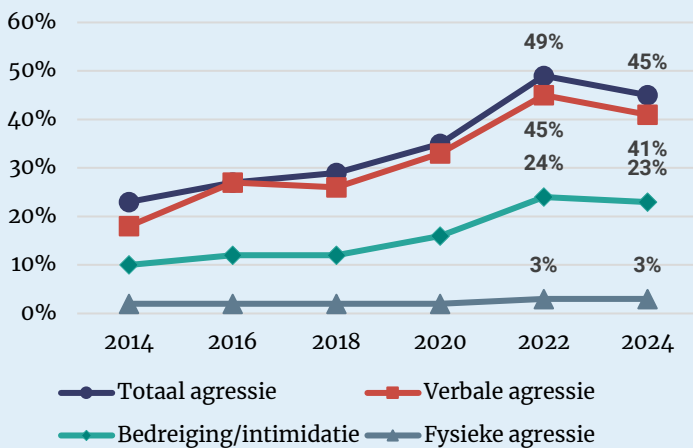


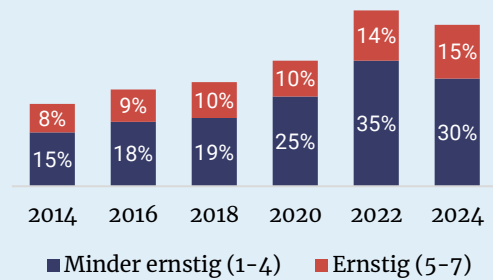
**Bijna helft politieke ambtsdragers kreeg te maken met agressie**

In 2024 kreeg bijna de helft (45%, Figuur 1) van alle politieke ambtsdragers te maken met agressie, waar het in 2014 nog om 23 procent ging: bijna een verdubbeling in 10 jaar. Ten opzichte van 2022 is het aandeel politieke ambtsdragers dat te maken kreeg met verbale agressie afgenomen. Bedreiging en intimidatie nam niet af. Fysieke agressie komt weinig voor. Van alle politieke ambtsdragers heeft één op de zeven (15%) een incident meegemaakt dat zij als zeer ernstig beschouwen (Figuur 2).

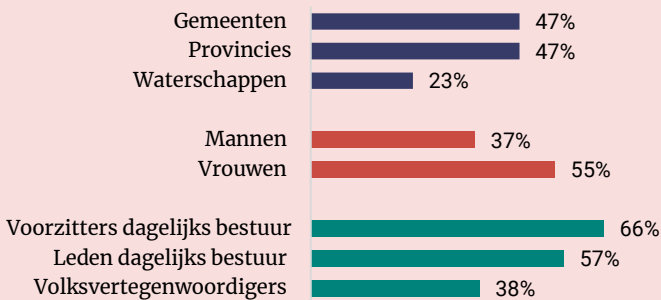
**Figuur 1. Ervaring met verschillende vormen van agressie en intimidatie. Uitgesplitst naar jaar.**



**Figuur 2. Ernst van recentste incident, beoordeeld op schaal van 1-7. Uitgesplitst naar jaar.**



**Figuur 3. Ervaring met agressie en intimidatie. Uitgesplitst naar verschillende groepen politieke ambtsdragers.**

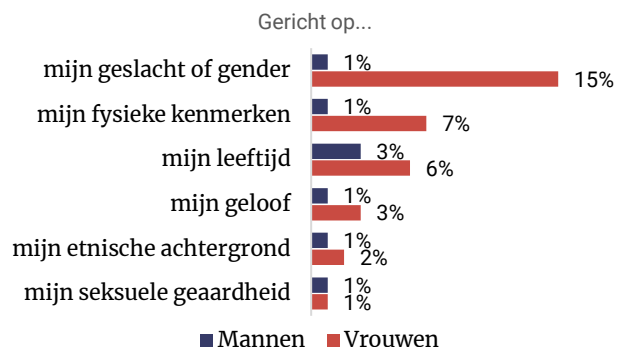


Agressie komt meer voor bij politieke ambtsdragers van gemeenten en provincies dan bij ambtsdragers van waterschappen. Vrouwelijke politieke ambtsdragers worden aanzienlijk meer geconfronteerd met agressie dan hun mannelijke collega's. Volksvertegenwoordigers krijgen minder te maken met agressie dan de voorzitters van het dagelijks bestuur en de leden ervan.

**Agressie richting vrouwen vaker gericht op gender**

Meer vrouwen dan mannen hebben ervaren dat agressie of intimidatie (ook) gericht was op hun persoonlijke kenmerken. Het gaat met name om agressie die gericht is op hun geslacht of gender.

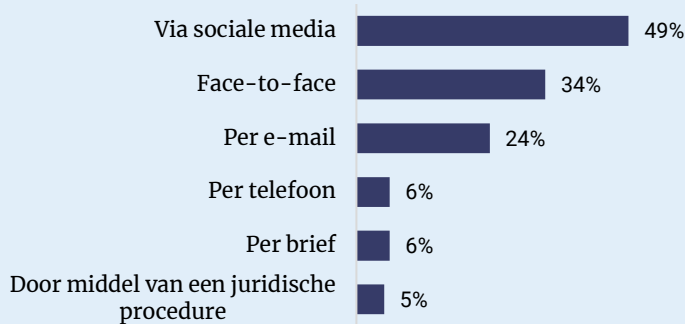
**Figuur 4. Was de agressie of intimidatie bij uw recentste ervaring volgens u (ook) gericht op u als persoon of kenmerken van u?**



### Meeste agressie wordt geuit via sociale media

Sociale media zijn verreweg de meest genoemde wijzen waarop agressie wordt geuit.

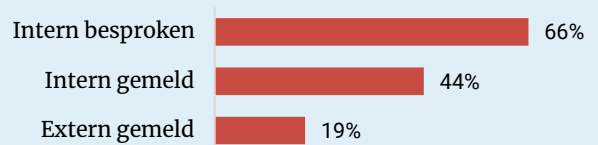
**Figuur 5. Wijze(n) waarop agressie of intimidatie werd geuit. Meerdere antwoorden mogelijk.**



### Meerderheid ambtsdragers besprak incident

Van de politieke ambtsdragers die te maken kregen met agressie, bespraken bijna zeven op de tien het incident naderhand met iemand intern in de organisatie. Minder dan de helft heeft een officiële melding gemaakt bij de daarvoor aangewezen persoon, bijvoorbeeld bij de griffier. In totaal heeft 87% het incident besproken en/of gemeld. Eén op de vijf maakte een externe melding, bijvoorbeeld bij de politie of de eigen politieke partij.

**Figuur 6. % dat het incident intern heeft besproken, intern heeft gemeld en/of extern heeft gemeld.**



### Top 3 redenen om niet te bespreken/melden

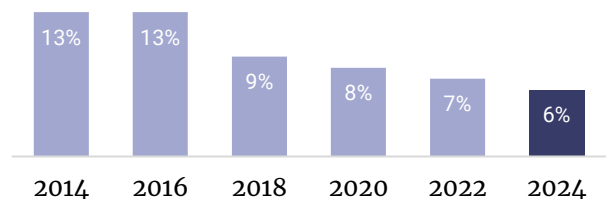
- 1 Ik vond het daar niet ernstig genoeg voor
- 2 Dergelijke incidenten horen bij mijn functie
- 3 Ik heb er niet aan gedacht

### Top 3 redenen om geen aangifte te doen

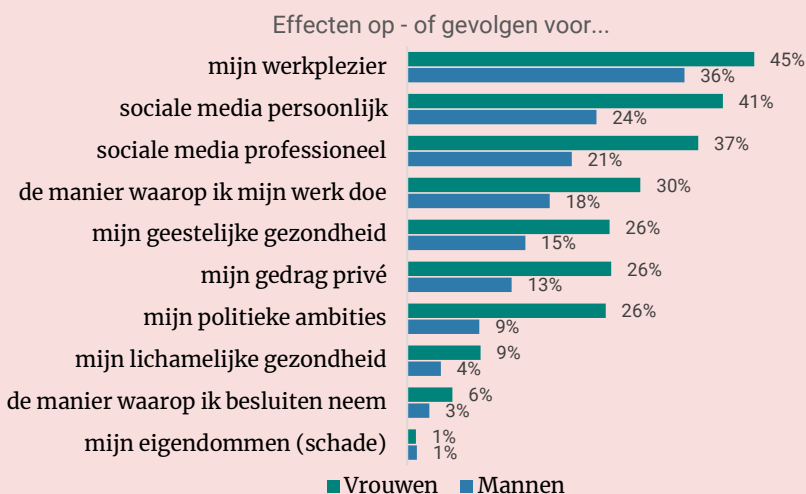
- 1 Ik vond het daar niet ernstig genoeg voor
- 2 Het was mijns inziens geen strafbaar feit
- 3 Dergelijke incidenten horen bij mijn functie

### Percentage aangiften daalt over de jaren.

**Figuur 7. % dat aangifte heeft gedaan van het incident. Uitgesplitst naar jaar.**



**Figuur 8. Welke effecten of gevolgen hebben agressie en intimidatie voor u?**



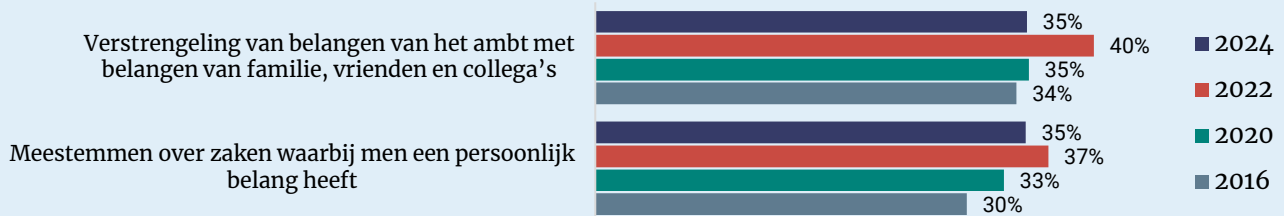
### Vrouwelijke ambtsdragers ervaren meer negatieve gevolgen van agressie dan mannen

Voor 65 procent van alle politieke ambtsdragers heeft het meemaken van agressie negatieve gevolgen. Er zijn verschillen tussen vrouwen (74%) en mannen (57%). Het gaat om allerlei soorten effecten, zowel op het gedrag op het werk als privé.

**Vermoedens van belangenverstrengeling terug op niveau van 2020**

Tussen 2016 en 2022 zijn de vermoedens van belangenverstrengeling toegenomen. In 2024 is dit afgenomen ten opzichte van 2022, en zit daarmee weer op het niveau van 2020.

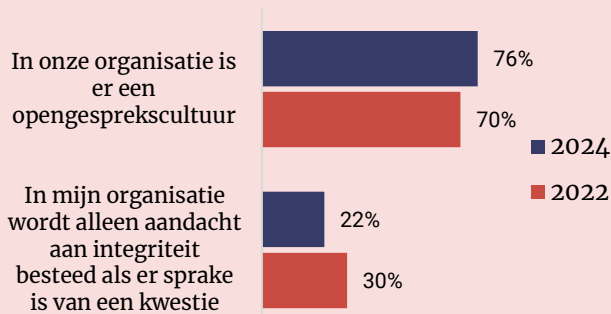
**Figuur 9. Vermoedens van niet-integer gedrag % minimaal eenmaal gezien**



**Ruime meerderheid tevreden over organisatiecultuur**

Driekwart is tevreden met de open gesprekscultuur in de organisatie. Ten opzichte van 2022 is dit aandeel toegenomen. Daarnaast zijn er minder ambtsdragers die vinden dat er alleen aandacht is voor integriteit als er sprake is van een integriteitskwestie.

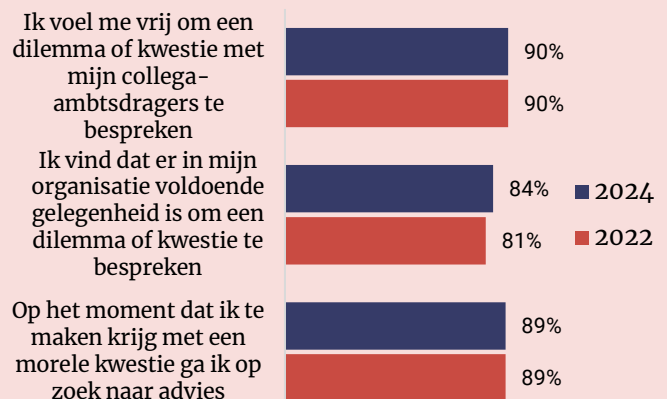
**Figuur 10. Stellingen over de organisatiecultuur. % (helemaal) mee eens.**



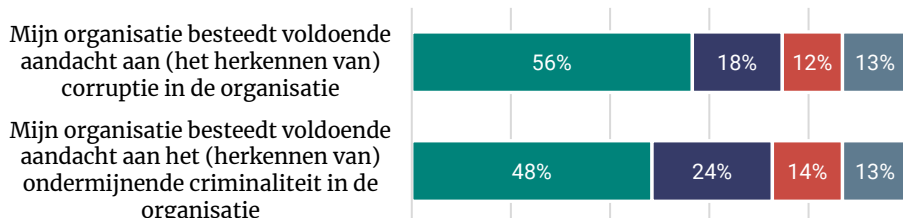
**Bijna alle politieke ambtsdragers voelen vrijheid om dilemma's te bespreken**

De overgrote meerderheid van de politieke ambtsdragers voelt zich vrij om dilemma's te bespreken en vindt dat daar voldoende gelegenheid voor is in hun organisatie.

**Figuur 11. Stellingen over het bespreken van dilemma's. % (helemaal) mee eens.**



**Figuur 12. Stellingen over ondermijning en corruptie.**



■ (Helemaal) mee eens ■ Neutraal ■ (Helemaal) mee oneens ■ Weet ik niet

**Helft vindt aandacht voor ondermijning en corruptie voldoende**

Ongeveer de helft van de politieke ambtsdragers vindt dat er voldoende aandacht is voor ondermijning en corruptie. Iets meer dan één op de tien vindt de aandacht onvoldoende.